

Inhoudsopgave

1.0	VOORWOORD.....
2.0	BENODIGDHEDEN.....
3.0	LICHAAMSMATEN. ....
4.0	MATENTABEL.....
5.0	STANDAARD CONFECTIE MATEN VOOR HET TEKENEN VAN BH.....
6.0	TEKENSYSTEEM.....
7.0	EXAMEN EISEN. ....
8.0	DE BH. ....
9.0	HOE BEPAAL IK MIJN BH-MAAT. ....
10.0	LINGERIE GRONDPATROON. ....
11.0	VERWERKING REK-PERCENTAGE. ....
12.0	BH'S.....
13.0	UITWERKING LINGERIE GRONDPATROON NAAR BEUGEL-BH.....
14.0	TABEL BEUGEL/PUSH-UP BH & (BEUGEL) BODY. ....
15.0	AANPASSING/CORRECTIE BEUGEL-BH EN BEUGELBODY.....
16.0	UITWERKEN VOORBEELD BEUGEL BH.....
17.0	OPDRACHT.....
18.0	NAAIBESCHRIJVING BEUGEL-BH MET HORIZONTALE CUP. ....
19.0	CORRECTIES BH. ....
20.0	OPDRACHT.....
21.0	GRONDPATROON BH MET SCHUINE/VERTICALE DEELNAAD. ....
22.0	OPDRACHT.....
23.0	GRONDPATROON BH ZONDER BEUGELS. ....
24.0	DE PUSH-UP BH.....
25.0	GRONDPATROON PUSH-UP BH. ....
26.0	BUSTIER.....
27.0	HET VERWERKEN VAN BALEINEN. ....

3.0 HOE BEPAAL IK MIJN BH-MAAT.

Metten is weten.

Bepaal uw bh-maat:

1. Meet de onderwijdte. (Meet tijdens de uitademing).
2. Meet de bovenwijdte.
3. Maak een rekensommetje:
Het cijfer dat u heeft genoteerd bij de onderwijdte, is het cijfergedeelte van uw bh-maat.
Heeft u een onderwijdte van bijvoorbeeld 77 centimeter, dan betekent dit een bh-maat van 75 of 80.
4. Trek nu van de onderwijdte uw bovenwijdte af, en kijk in de onderstaande tabel wat uw cupmaat is:

10 - 12 cm	: AA
12 - 14 cm	: A
14 - 16 cm	: B
16 - 18 cm	: C
18 - 20 cm	: D
20 - 22 cm	: E
22 - 24 cm	: F
24 - 26 cm	: G
26 - 28 cm	: H
28 - 30 cm	: i
30 - 32 cm	: j

Deze tabel is een richtlijn!

4.0 LINGERIE GRONDPATROON.

Merk rechtsboven punt A.

Werk dit grondpatroon uit op maten boek en op eigen maat.

Achterpand:

1. $A-A4 = 1/2$ bovenwijdte.
 $A-D =$ de ruglengte.
 Dit is de M.A. en tevens de recht-van-draad lijn.
 $A-E = 1/4$ bovenwijdte.
 Teken vanuit deze punten horizontale en verticale lijnen.
2. $D-D3 = 1/4$ taillewijdte + 3 cm.
 $D-D1 = 1/10$ taillewijdte.
 $D1-D2 = 3$ cm.
 Teken de coupenaad $D1-D4$, $D2-D4$ met een lengte van 15 cm.
3. $D3-C2 =$ de zijlengte, punt C2 ligt altijd op de middenlijn.
 Teken door C2 een lijn haaks op de M.A. en noem dit het C punt.
 $C-C1 = 1/2$ rugbreedte.
 Teken door C1 een verticale lijn omhoog, merk A2.
4. $A-A1 = 1/10$ halve bovenwijdte + 1,5 cm.
 $A1-A3 = 2$ cm.
 Teken de rughals volgens voorbeeld.
5. $A2-A5 = 1$ cm.
6. Verbind $A3-A5$, teken de lijn door.
 Zet hier de schouderbreedte op af ($A3-A6$).
7. $A-B = 8$ cm.
 Teken een haakse lijn naar links.
 $B-B1 = 1/2$ rugbreedte.
 $B1-B2 = 1,5$ cm.
 $A6-A7 = 6$ cm.
 Teken vanaf A7 haaks op $A3-A6$ een lijn.
 Merk het raakpunt (= B3) met de lijn vanuit B.
 Teken de coupenaad $B1-B3$, $B2-B3$.
 Deze coupenaad kan verplaatst worden naar schouder of hals.
8. Teken het armsgat: $A6-B1-B2-C2$.

Voorpand:

1. $A4-A9 = 1/10$ halve bovenwijdte + 1,5 cm.
 $A4-A8 = 1/10$ halve bovenwijdte + 2,5 cm.
 Teken de voorhals.
2. $A8-D5 =$ de taillelengte.
 $D5-D6 =$ kanteling M.V.*
 Verbind A8 met D6.
 Dit is de M.V. en tevens de recht van draad lijn.
 Teken haaks op de M.V. vanuit D6 de taillelijn.
 $D6-D7 = 1/4$ taillewijdte + 3 cm.
3. Teken haaks op de M.V. een lijn naar C2, merk C3 op de M.V.
 $C3-C4 = 1/4$ bovenwijdte.
 Verbind C4 met D7.
4. $B4 =$ de helft van $A8-C3$.
 $B4-B5 = 1/2$ voorbreedte (haaks op de M.V.).
5. $E-E1 = 6$ cm.
 Verbind A9 met E1 en zet hier de schouderbreedte op af ($A9-A11$).
 Teken het armsgat: $A11-B5-C4$.
6. $A9-A10 = 6$ cm.
 Meet vanaf A10 evenwijdig aan de M.V. de bustehoogte af ($=F$).
 Teken door F een lijn haaks op de M.V., zet hier de halve bustebreedte op af ($=D8$).
 Dit is het bustepunt.
 Verbind D8 met A10.
7. Meet de afstand $C4-D7$ op.
 Zijlengte achterpand = zijlengte voorpand min de coupenaadbreedte.
 Verdeel het verschil onder en boven de bustebreedte lijn.
 Teken eerst de bovenste coupenaad-lijn $D8-F1$, maak de onderste coupenaad-lijn $D8-F2$ even lang.
 Verbind F2 met D7.
8. $D6-D9 = 1/2$ bustebreedte.
 Verbind D9 met D8.
 $D9-D10 = 1,5$ cm.
 $D9-D11 = 1,5$ cm.
 Teken een coupenaad met een lengte van 15 cm (minimaal 3 cm onder het bustepunt).

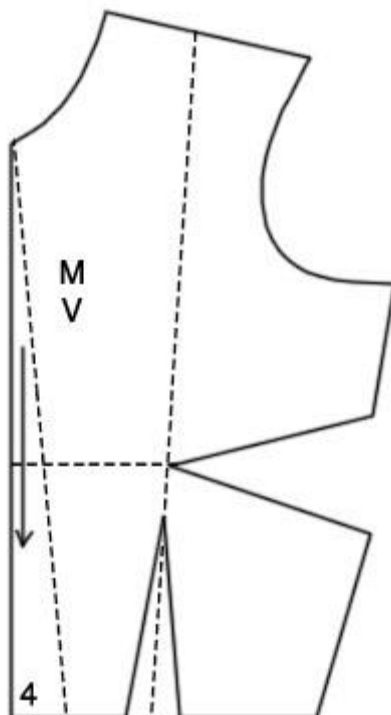
Voor eendelige ontwerpen kan dit grondpatroon worden verlengd met de benodigde maten (heuphoogte, zithoogte enz.).

* Kantelen M.V.:

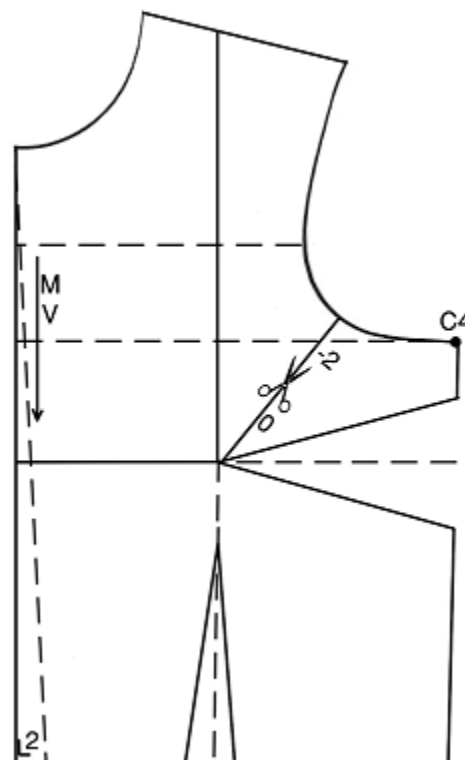
Het aantal centimeters waarmee de M.V. gekanteld wordt is afhankelijk van de bustediepte.

Er geldt:

- A. Bustediepte gelijk of groter dan 10 cm, dan M.V. **2** cm kantelen.
De coupenaad-grootte moet ongeveer gelijk zijn aan de bustediepte.
Mocht dit niet het geval zijn geef dan een kniplijn vanaf het bustepunt naar het armsgat (ongeveer 7 cm vanaf punt C4).
- B. Door de delen in het armsgat over elkaar te leggen kunt u de coupenaad groter maken.
Bustediepte kleiner dan 10 cm, dan M.V. **4** cm kantelen.
De coupenaad-grootte moet ongeveer bustediepte min 2 cm zijn.
Mocht dit niet het geval zijn geef dan een kniplijn vanaf het bustepunt naar het armsgat (ongeveer 7 cm vanaf punt C4).
Door de delen in het armsgat over of juist uit elkaar te leggen kunt u de coupenaad groter of kleiner maken.

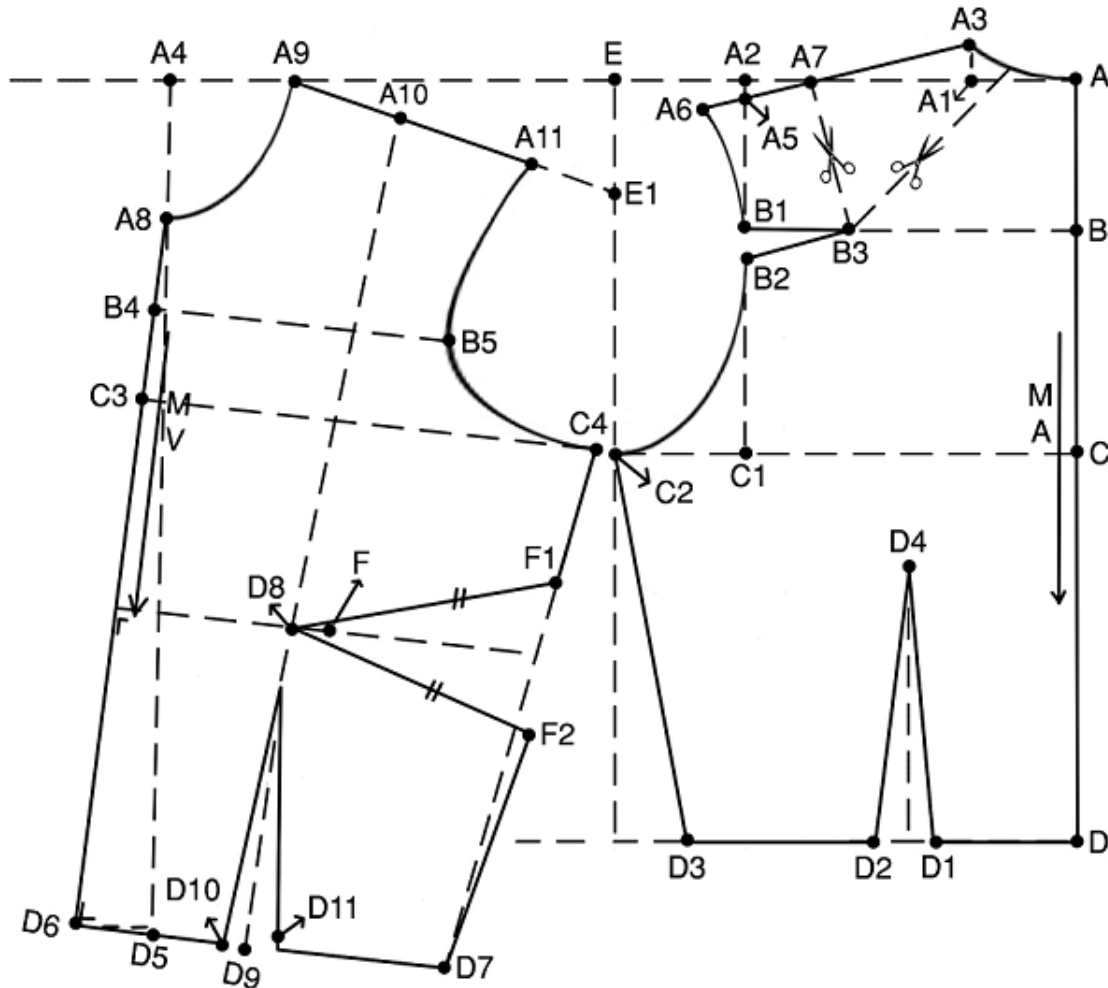

M.V. = 4 cm gekanteld.

*M.V. = 2 cm gekanteld en 2 cm weggetekend in het armsgat.
Door deze ruimte dicht te vouwen, wordt de coupenaad in de zijnaad groter.*

UITWERKING GRONDPATROON LINGERIE

- Maten TW = 70 cm.
- BW = 100 cm.
- RL = 42 cm
- ZL = 22 cm.
- RBr = 36 cm.
- RH. = 6,5 cm.
- SchBr = 14 cm.
- TL = 40 cm.
- VBr. = 32 cm.
- BH = 29 cm.
- BBr. = 19 cm.
- BD = 9 cm.

5.0 UITWERKING LINGERIE GRONDPATROON NAAR BEUGEL-BH.

Neem het **gecorrigeerde** grondpatroon lingerie over (maten boek).

We werken deze opdracht uit in maten boek en eigen maat.

Neem ook de extra lijnen over volgens voorbeeld.

Geef duidelijk het **bustepunt (BP)** aan.

Merk de punten D en C2.

N.B. Wanneer aangegeven wordt "tabel" gelden steeds verschillende getallen voor verschillende maten!

Deze vindt u in de tabel beugel/push-up bh en (beugel) body (blz. 27).

De opzet wordt nu getekend **met** onderrand.

Voorpand:

1. BP-A = afzetten van bustediepte (tabel).
Teken over middenlijn van de taillecoupenaad.
Teken een haakse lijn vanaf de M.V. door het A naar de zijnaad.
A-A1 & A-A2 = coupenaad in ondercup (tabel).
2. BP-B = verhoging bustepunt (tabel).
Verbind A1 en A2 met punt B.
3. Ga op M.V. naar binnen (tabel), en merk punt C.
C2-C1 = 1 cm.
Teken de onder cup-bolling: C-A1 en A2-C1.
4. BP-B1 = de gewenste bh-hoogte.
B1 ligt op de lijn vanuit de schouder.
Teken haaks op B1 een hulplijn.
B1-B2 = 2 tot 4 cm.
Op B2 wordt later de schouderband vastgezet.
5. Verbind B2 met C.
Op de helft van B2-C komt een coupenaad in de bovenscup naar het oude BP (tabel).
6. Verlaag het armsgat D-D1 (tabel).
Verbind D1 met B2, hol de lijn iets uit.
7. D1-D2 = 1,5 cm.
Meet de onder cup-bolling C-A1 en A2-C1 op.
Bepaal het verschil met de opgemeten onder buste-omvang.
Dit verschil + 0,75 cm kan (gedeeltelijk) afgezet worden vanaf D2 naar beneden (=D3).
Daarbij geldt: D3-D4 = C1-C2 = 1 cm.

Achterpand:

1. Verlaag in het achterpand het armsgat zoals in het voorpand (D-D1).
2. $D1-D2$ = de zijstukhoogte (zie voorpand).
Teken vanaf D2 haaks op M.A. een lijn (= onderrand achterpand).
3. Voor de sluiting: op M.A. 4 cm naar binnen.
Maak de sluiting bijv. 2,5 cm hoog.
4. Geef de bovenrand aan volgens voorbeeld.
Voor grotere maten de bovenrand minder snel terug laten lopen (in twee delen tekenen).
Denk aan het sluiten van de figuurnaad!

U heeft nu het grondpatroon lingerie voltooid.

Er moeten nu berekeningen worden uitgevoerd en aanpassingen worden verricht:

- A. Aanpassen getekende onder buste-omvang aan opgemeten onder busteomvang.
- B. Aanpassen getekende buste-omtrek aan opgemeten buste-omtrek.
- C. Aanpassen getekende middellijn aan buste-omtrek.

Op de hiernavolgende pagina's vindt u deze aanpassingen.

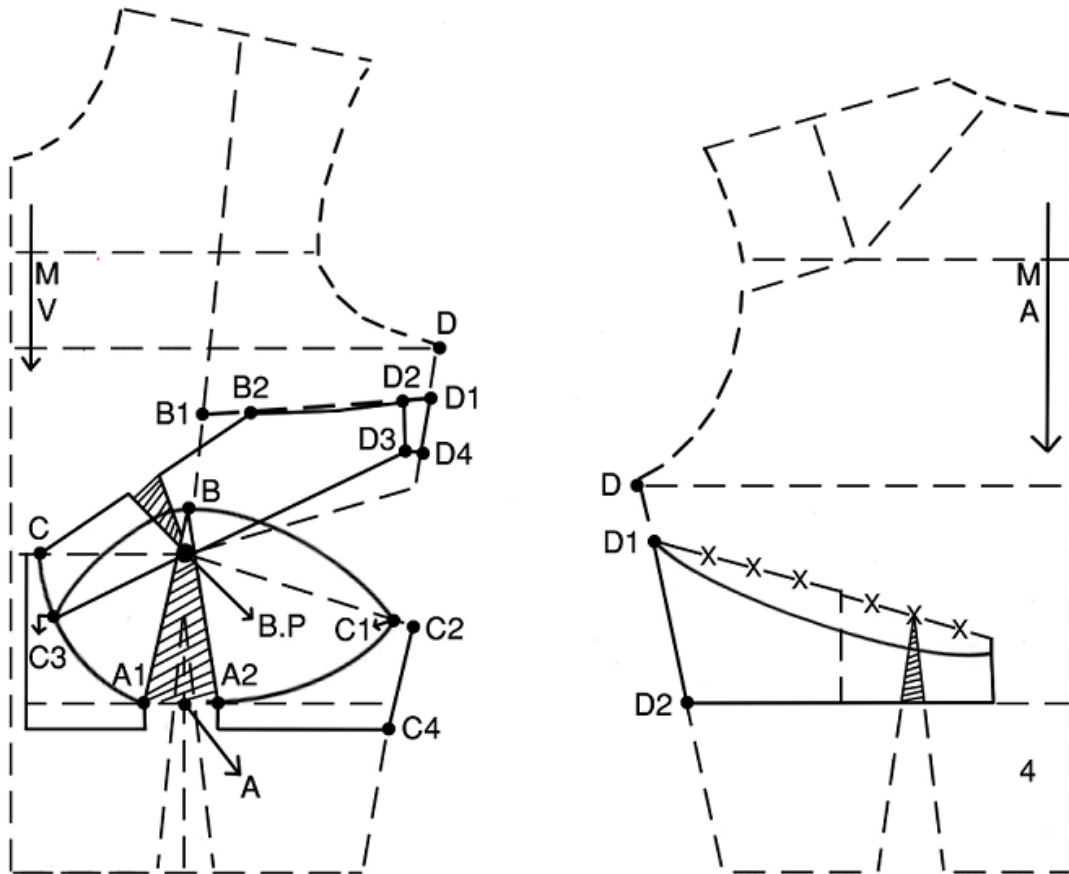
De onderbusteomvang in de cup delen is 0,75 cm extra inwerkruimte toegevoegd.

Dit geldt NIET voor de onderrand.

Deze moet namelijk de opgemeten onderbusteomvang zijn.

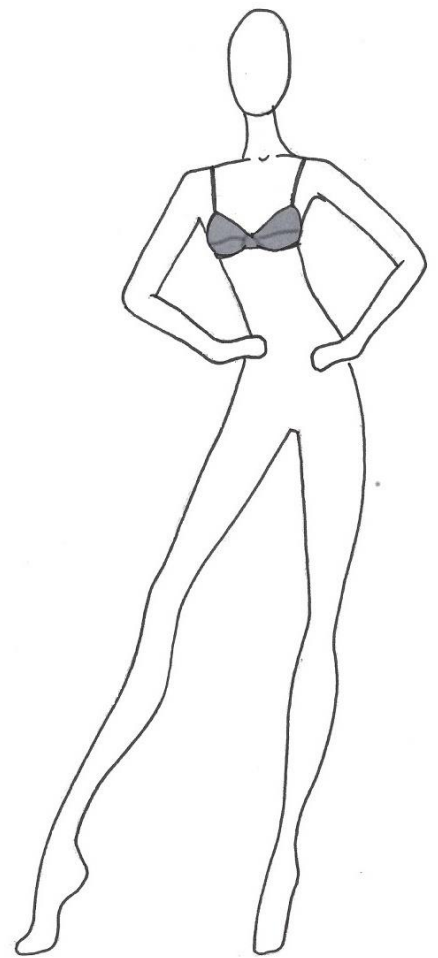
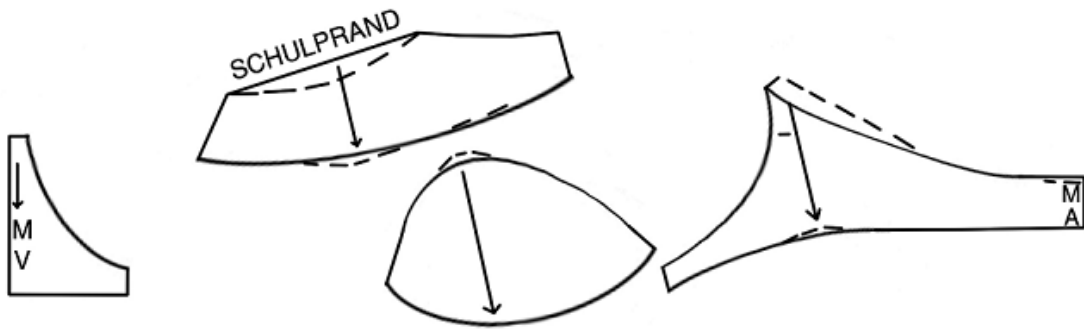
UITWERKING LINGERIE GRONDPATROON NAAR BEUGEL-BH

Extra Maten:

Afstand M.V.	= 1 cm.
GBH	= 8 cm.
OBO	= 24 cm.
OBW	= 70 cm.
BO	= 23 cm
Sch. band afstand	= 8 cm.
BD	= 9 cm.

UITWERKING VAN PATROONDELEN

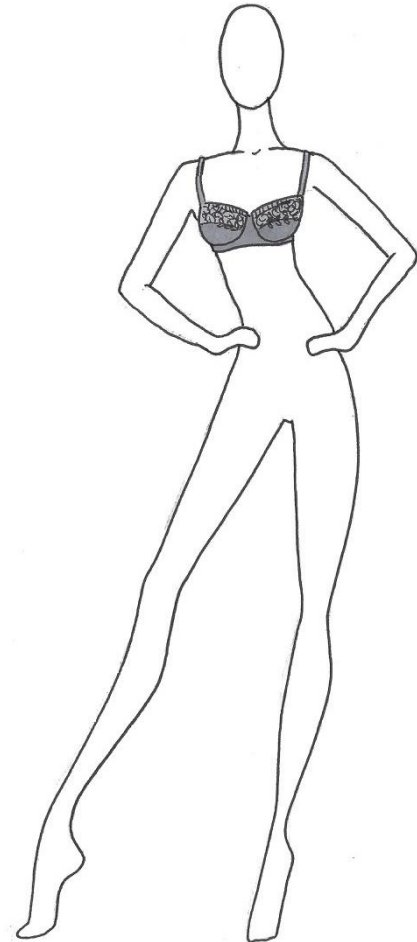

6.0 OPDRACHT.

Teken het lingerie grondpatroon op ware grootte, en teken hierin de bh met horizontale cup.

Pas indien nodig de correcties zoals geleerd in de vorige hoofdstukken toe.

Maak deze bh vervolgens uit tricot.

7.0 NAAIBESCHRIJVING BEUGEL-BH MET HORIZONTALE CUP.

Patroondelen: Voorpand	M.V.-deeltje aan stofvouw, minste rek in breedte. 1 x van lycra of kant. 1 x van tule.
Bovencup	2 x (evt. van kant) lycra.
Ondercup	2 x van lycra (recht van draad) of van satijn (schuin van draad).
Achterpand	2 x met/zonder zijstuk.

Indien nodig de patroondelen enkel uit de stof knippen.

Dit i.v.m. de rek en/of het patroon; spiegel de patroondelen.

Alle patroondelen knippen met 1 cm naad.

Gebruik een stretch naald.

1. Met onderrand:

Leg M.V. stukje (tussenstukje) met de g.k. naar u toe.

Leg het tule deeltje op het tussenstukje.

Stik bovenaan de deeltjes op elkaar (1 cm naad), knip naad kort af.

Draai de tule naar binnen en stik het naadje door.

Zet de tule ook onderaan vast op de naad.

Zonder onderrand:

Leg M.V. stukje (tussenstukje) met de g.k. naar u toe.

Leg het tule deeltje op het tussenstukje.

Stik boven en onder vast, knip kort af, keer door de zijkant.

Stik het tussenstukje tussen de cups.

2. Indien nodig (opvullen van de cups/gehele cup van kant) de onder cup voeren met rekbare voering (v.k. op elkaar).

Bij grote maten de onder cup verstevigen met niet rekbare versteviging.

3. Speld (dwars) de boven cup aan de onder cup (g.k. op elkaar).

Stik op elkaar (rechte steek; steeklengte 2,5 mm.).

Is de maat goed, dan de naden smal doorstikken en overtollige stof wegknippen

Evt. afwerken met een bandje.

4. De bovenrand van de boven cup afwerken met lingerie elastiek of de naadtoeslag naar binnen vouwen.

Heeft u een schulprand van kant, dan net onder de schulp, met een zigzagsteek (1,5 x 1,5 mm) "lingerie-elastiek" stikken.

Lengte elastiek = lengte van de cup – 10% + 2 x 1 cm naad.

8.0 GRONDPATROON BH ZONDER BEUGELS.

De bh zonder beugels wordt getekend vanuit het lingerie grondpatroon.

Neem dit patroon over.

We tekenen een bh met een verticale deelnaad met een aangeknipt rompdeel.

Voor deze bh heeft u een extra maat nodig namelijk het halsdiepte punt.

Meet dit op, vanaf hals knobbel naar de gewenste diepte (decolleté).

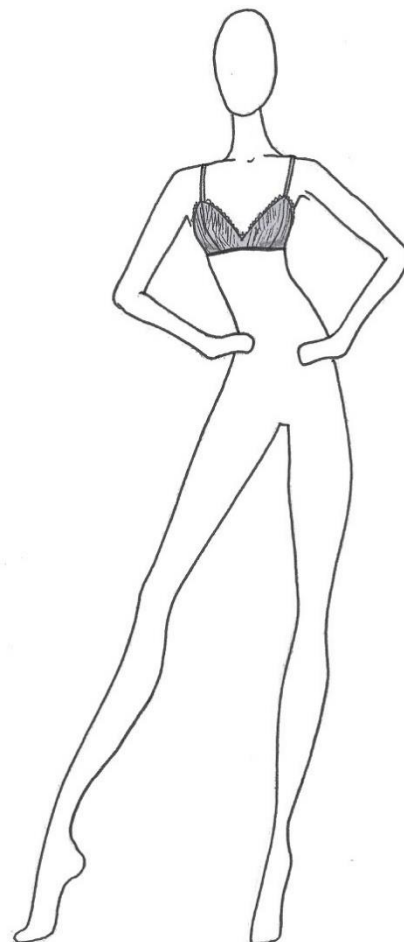
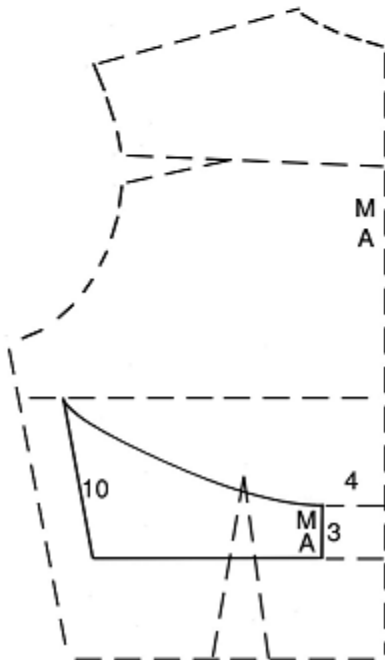
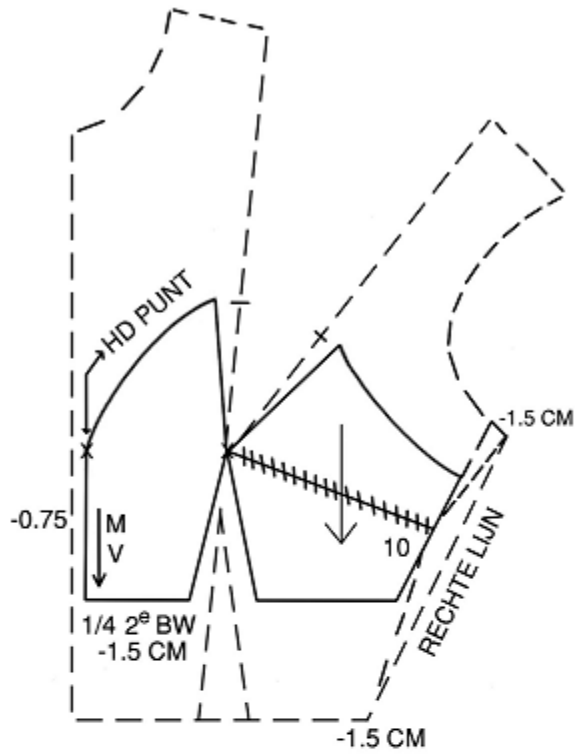
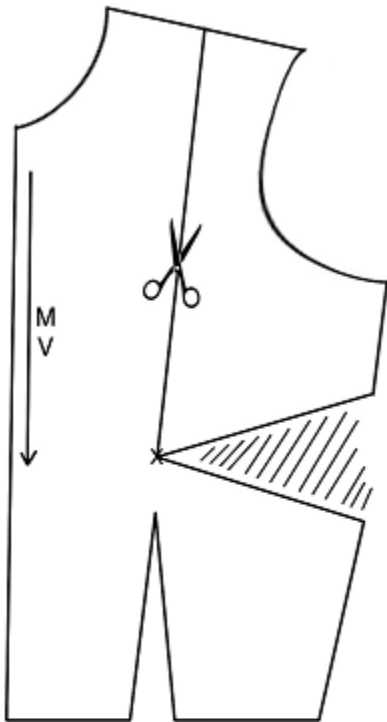
Voorpand:

1. Verplaats de coupenaad naar het midden van de schouder.
Teken nu eerst een rechte zijlijn (okselpunt - taillelijn).
2. Pas rek-correcties toe zoals geleerd.
3. Bepaal de gewenste hoogte van de bh op de borst.
De hoogte moet minimaal 8 cm boven het bustepunt liggen.
4. Ga bij de figuurnaad aan beide kanten 1,5 cm naar buiten.
De coupenaad wordt nu dus méér ingestikt.
5. Bepaal het halsdieptepunt op de (gecorrigeerde) M.V.
6. Zet op het bustepunt de buste diepte uit.
7. Onderkant bh = $1/4$ (tweede) BW - 1,5 cm.
Het teveel wordt verwerkt in de coupenaad.
Deze coupenaad loopt tot het bustepunt.

Achterpand:

1. De taillefiguurnaad komt te vervallen.
2. Onderkant bh = $1/4$ (tweede) BW - 1.5 cm.
3. Het teveel wordt aan de zijkant weg getekend.
Let op: zijlengte A.P. = zijlengte V.P.

UITWERKING GRONDPATROON BH ZONDER BEUGELS

9.0 GRONDPATROON PUSH-UP BH.

Uitgangspunt voor de push-up bh is het grondpatroon lingerie.

De coupenaad wordt in zijn geheel naar het armsgat gebracht ($\pm$ 5 cm vanaf het okselpunt).

De zijlijn wordt weer als een rechte lijn opnieuw getekend.

Pas rek-correcties toe zoals geleerd.

Merk het buste en D punt.

Wanneer aangegeven wordt "tabel" gelden steeds verschillende getallen voor verschillende maten!

Deze vindt u in de tabel beugel/push-up bh en beugelbody (blz. 27)

1. BP-A = afzetten van bustediepte - 1 cm.
Teken over de middenlijn van de taillecoupenaad.
Stippel haaks op de M.V. door A een lijn tot de zijnaad.
2. BP-B = verhoging bustepunt (Zie tabel).
3. Het M.V.-punt van een push-up bh ligt altijd diep.
In het voorbeeld is 3 cm naar beneden getekend.
Ga op dit punt 0,5 tot 1,25 cm het pand in, en merk het C punt.
Verbind punt C met punt A in een bolle lijn (ondercup bolling).
C-C3 = 4 cm (afhankelijk van model).
De bh heeft meestal geen onderrand.
4. BP-B1 = de gewenste bh-hoogte.
B1 ligt op de lijn vanuit de schouder.
Teken haaks op de lijn een hulplijn.
B1-B2 = 3 tot 5 cm.
Verbind B2-C.
5. Verlaag het armsgat D-D1 (zie tabel).
D1-D2 = 2 tot 3 cm (haaks op de zijnaad).
Teken de ondercup bolling verder af C-A-D2.
D1-D3 = de gewenste zijstukhoogte (nu 7 cm).
Teken terug naar de ondercup en geef het aansluitpunt aan.
Teken het M.V.-deel af.

6. Verbind B2 met D2 vloeiend en geef op de helft van deze lijn het E punt aan.
Verbind C3-B-E.
Dit is de busteomtrek van de ondercup.
B2-B3 = 1 cm.
Tekenen de busteomtrek van de bovcup C3-BP-B3.

Nu moet u de geleerde aanpassing/correcties van beugel-bh toepassen in de push-up bh.

- C3-BP-B3 = C3-B-E = busteomtrek.
- C-A-D2 = onderbusteomvang.

Een teveel aan onderbusteomvang kan verwerkt worden in een coupenaad.

Deze tekent u in de ondercup naar punt B.

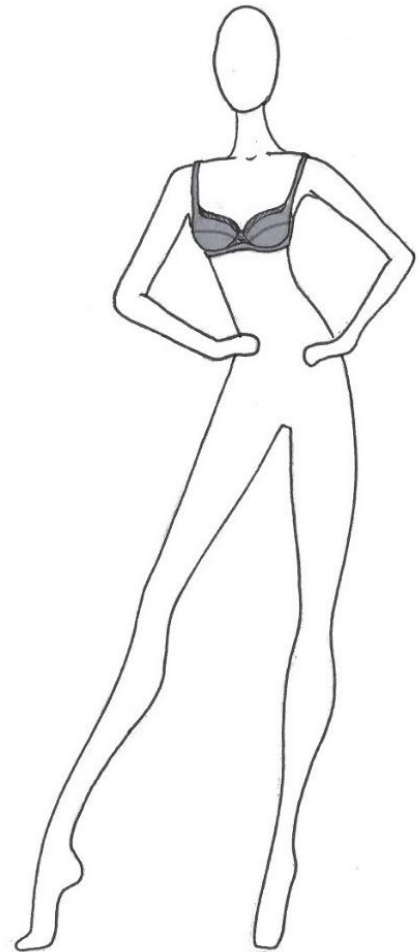
De onder cup bestaat dan uit twee delen (zie tekening *).

Voor een push-up bh worden speciale beugels gebruikt.

De beugels hebben een iets andere vorm en zijn bij het armsgat iets hoger.

Aan het achterpand wordt niets veranderd.

Let op dat zijlengte V.P. = zijlengte A.P.!

10.0 BUSTIER.

Een bustier is strapless d.w.z. er zitten geen schouderbandjes aan.

We gaan uit van het gecorrigeerde patroon van de beugel-bh met een horizontale cup.

Neem het voor- en achterpand hiervan over.

In het voorpand tekent u de boven en ondercup en het zijstukje onder de oksel van de onderrand.

Geef ook het m.v. punt aan.

De onderrand komt verder te vervallen.

In het achterpand komt ook de onderrand te vervallen, dus neemt u alleen het gecorrigeerde achterpand over.

Indien u bepaalde aanpassingen/correcties heeft moeten toepassen in de cupdelen kunt u deze nu ook overnemen.

Voorpand:

1. Verhoog het m.v. punt met 1,5 cm tot 2,5 cm.
Teken vanaf het nieuwe m.v. punt een vloeiende lijn naar het einde van de bovenscup (bij de oksel).
2. Verleng de coupenaad in de bovenscup naar deze nieuwe lijn.
3. Aan de ondercup veranderen we niets.
Omdat de bustier op M.V. hoger is geworden heeft u langere beugels nodig.
4. Verleng het rompdeel tot de gewenste lengte.
5. Teken de M.V. recht naar beneden en teken de zijnaad langs de bestaande lijn.
6. Verleng de coupenaad (recht) naar de onderkant.
Meet ter controle de omvang van de romp op, op de gewenste hoogte.
U houdt 1/4 omvang min 15% rek-correctie aan.
Pas eventueel aan.

Achterpand:

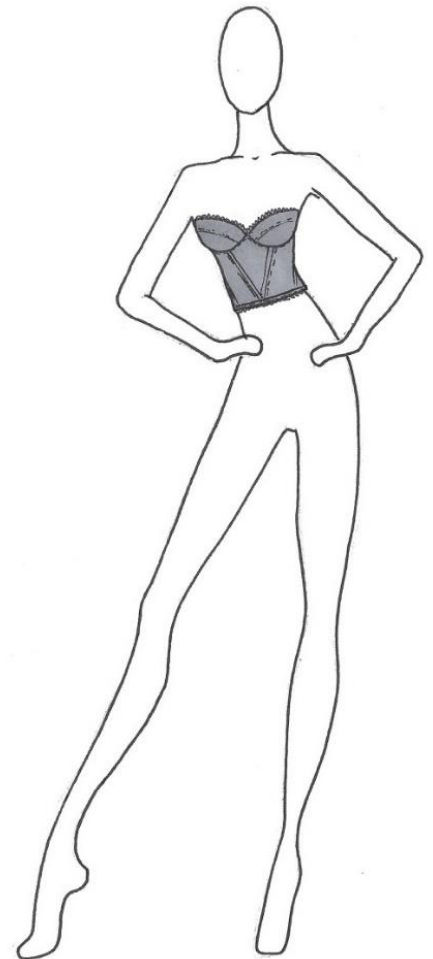
1. Verlaag in het achterpand het armsgat met dezelfde aantal centimeters als in het voorpand.
2. Verleng het rompdeel met dezelfde aantal centimeters als in het voorpand.
3. Voor de sluiting kunt u op de M.A. b.v. 4 cm. naar binnen gaan.
Meet ter controle de omvang van de romp op, op de gewenste hoogte.
U houdt 1/4 omvang min 15% rekpercentage aan.
Vergeet niet de breedte van de sluiting erbij te rekenen.
Mocht u b.v. een vetersluiting op het achterpand willen dan hoeft u geen rekening met de sluiting te houden.
U houdt dan 1/4^e omvang min 15% rekpercentage aan.

Omdat er geen schouderbandjes zijn moet de bustier houvast krijgen van het rompdeel.

Dit bereikt u door:

- Het rompdeel iets smaller getekend te hebben.
- Sluiting M.A. niet lager te plaatsen als dáár waar de 2de BW gemeten wordt.
- Het gebruik van baleinen (zie volgend hoofdstuk).
- Materiaal van cups niet te slap nemen, evt. verstevigen/ opvullen.
U kunt evt. alleen de onder cup verstevigen.
Indien u de bovincup verstevigt, moet u altijd ook de ondercup verstevigen.
- Langs de bovenkant elastiek met een siliconen-laag gebruiken.
Deze "hecht" zich aan het lichaam.

Het rompdeel wordt verstevigd met baleinen.
Deze worden zoveel mogelijk schuin ingezet.
Dit om "rondstaan" en prikken te voorkomen.
De beste plaats is schuin direct naast de cup en midden onder de cup (zie tekening).
De baleinen worden in beugelband verwerkt of in apart gemaakte "tunneltjes" geschoven.
Het verwerken van baleinen leren we in deze map.

UITWERKING BUSTIER:

